

Er ref/dnr: 2298-2020

Havs- och Vattenmyndigheten
Utredare:
Lena Tingström
Martin Rydgren

Halmstad 19 februari 2021

Svar till Remiss gällande förslag om fiskereglering i marina skyddade områden i Västerhavet, Dnr 2298-2020

Havsnätverket Laholmsbukten yttrande gäller i första hand för Nordvästra Skånes havsområde runt Bjärehalvön inklusive naturreservatet Skånska Kattegatt som geografiskt berör Båstads Kommun. Havsnätverket Laholmsbukten består av representanter från de tre av Naturskyddsföreningens kretsar som har gräns mot Laholmsbukten, det vill säga Bjäre (Båstad), Halmstad och Södra Halland (Laholm).

Havsnätverket Laholmsbukten anser att remissen om fiskereglering innehåller många bra och välgrundade förslag till fiskereglering i Västerhavet. Vi har dock följande synpunkter:

- I remissen är termen "marina skyddade områden" ny för det berörda området. Det innebär att det i fortsättningen kommer att finnas tre olika definitioner/klassificeringar sett till hela Västerhavet (gentemot två definitioner/klassificeringar tidigare), marina skyddade områden, fredningsområden samt ofredade/oreglerade områden. I andra delar av Västerhavet, som inte är marina skyddade områden, kommer fredningsområden att fortsätta finnas kvar.

För att inte förvilla skulle kanske, åtminstone under en övergångsperiod, nuvarande fredade områden som ligger inom marina skyddade områden fortsätta att finnas kvar utmarkerade. Det vill säga att terminologi och markering under en övergångsperiod löper parallellt.

- I de fall det skyddade marina området runt Bjärehalvön är strandnära men inte når ända in till strandkanten, anser vi att det vore mycket önskvärt att skyddsområdet faktiskt stäcker sig ända in till strandkanten (punkt 20 – punkt 27). Vi anser även att samma sak bör gälla i samtliga sådana marina skyddade områden där skyddsområdet inte når ända in till strandkanten i hela Västerhavet.

När det, som i fallet runt Bjärehalvön, handlar om en smal havsremsa som sträcker sig ut till ett djup på tre meter, riskerar gränsen att bli otydlig. Detta kan leda till både misstag hos fiskare som lägger garn här och även inbjuda till att någon ”chansar” och lägger garn längre ut förbi tremetersdjupet.

- I de grunda havsområden som ligger mellan stranden och de marina skyddsområdena och inte ingår i något fredningsområde, kommer de nu gällande fiske-reglerna att finnas kvar. Samma regler kommer även att gälla i alla övriga havsvatten. Detta innebär bland annat att nätfiske efter lax och öring är tillåtet på djup under tre meter (enligt gällande sjökort) mellan den 1 maj – 30 september (datumerna kan variera något beroende på vilket geografiskt område det handlar om). Reglerna säger även att högst två fiskar (lax eller öring) per fiskare får tas upp och behållas per dygn.

Vi saknar vetenskapliga underlag för hur stor påverkan detta nätfiske har och hur väl fiskereglerna följs. Vi anser att Havs- och Vattenmyndigheten och/eller berörda länsstyrelser bör utreda den här frågan. Dessa frågor behöver då besvaras;

Hur många fiskare lägger nät?

Hur stora fångster av lax och öring tas upp?

Hur väl följs gällande fiskeregler?

Vi anser även att följande frågor också behöver utredas och besvaras;

Bör det så kallade husbehovsfisket ses som en helt egen kategori av fiske som ligger mellan fritidsfiske och yrkesfiske (så som det var fram till mitten/slutat av 1980-talet)?

Bör det inrättas ett register över husbehovsfiskare (en fråga som diskuterats av och till under många år)?

Bör det finnas ett krav på fångsrapportering för husbehovsfiskare?

Bör det finnas ett fångstkvotsystem för husbehovsfiskare?

- I övrigt stöder vi Naturskyddsföreningen Riks yttrande i fråga om remissen.

Följande punkt rör egentligen inte själva remissområdet men är enligt Havsnätverket Laholmsbukten av yttersta vikt i sammanhanget

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse [2020/2207 C(2020) 2503 final], som inkom den 15 maj 2020, anfört att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) [direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992] samt bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) [direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009].

Kommissionen anser att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt i art- och habitatdirektivet, jämförda med kommissionens genomförandebeslut [2011/484/EU]

- genom att inte föreslå en uttömmande förteckning över förslag till områden av gemenskapsintresse för alla livsmiljötyper och arter som regelbundet förekommer naturligt inom landets territorium.
- genom att inte tillhandahålla all nödvändig information om varje föreslaget område av gemenskapsintresse, i enlighet med kommissionens genomförandebeslut [2011/484/EU].

Kommissionen anser vidare att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt fågeldirektivet genom att inte klassificera de mest lämpade områdena i antal och storlek i sina marina vatten som särskilda skyddsområden (SPA).

Med detta som bakgrund anser Havsnätverket Laholmsbukten att det finns mycket goda skäl att klassificera hela Laholmsbukten som ett marint skyddat område. Vi anser att Havs- och Vattenmyndighet skulle kunna lyfta den här frågan och rikta den till Naturvårdsverket och Sveriges regering.

- **Vad vi först och främst förespråkar är att inrätta ett marint naturreservat över hela Laholmsbukten.**
- **Det finns även en stor möjlighet att klassificera bukten som ett särskilt skyddsområde (SPA) bevarande av vilda fåglar enligt fågeldirektivet.**
- **En stor del av Laholmsbukten skulle även kunna klassificeras som en våtmark av internationell betydelse enligt Ramsarkonventionen.**
- **Inloppet och inseglingrännan till Halmstads Hamn kan dock inte ingå i ett heltäckande marint skydd av Laholmsbukten på grund av fartygstrafiken och regelbundet återkommande muddringsarbeten.**

Sedan år 2020, i samband med att det marina reservatet Skånska Kattegatt bildades, är faktiskt mellan en tredjedel och en fjärdedel av Laholmsbukten (den skånska delen) klassad som ett Natura 2000-område enligt både fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.

Vi vill dock framhålla vikten av en helhetssyn för att värna den biologiska mångfalden i hela Laholmsbukten. Artificiella gränser skapade av människan kan inte få utgöra ett hinder för ett heltäckande marint skydd av den biologiska mångfalden i Laholmsbukten.

Vid beslutet om ett Natura 2000-område i södra delen av Laholmsbukten angavs den förhållandevis rika förekomsten av tumlare (*Phocoena phocoena*) och att havsområdet är en viktig rast- och övervintringsplats för marina änder som de viktigaste skyddsfaktorerna. Denna geografiska avgränsning kan tyckas något märklig då den stora mängden av de marina änderna, sjöorre (*Melanitta nigra*) och svärta (*Melanitta fusca*) övervintrar i den halländska delen av Laholmsbukten [Halmstads Ornitologiska förening, 2017-06-27]. Detta gäller i synnerhet för svärtan där mer än 90 procent övervintrar i den halländska delen av bukten. Svärtan är dessutom rödlistad som sårbar enligt Artdatabanken 2020 [SLU Artdatabanken 2020, Rödlistade arter i Sverige].

Tumlaren (Västerhavspopulationen) är visserligen inte längre hotad enligt Artdatabanken 2020 men då arten angavs som skäl till att Natura-2000-klassa södra Laholmsbukten är det viktigt att påpeka arten rör sig över hela Laholmsbukten.

Förutom svärta och sjöorre, hyser Laholmsbukten med svenska mått mätt periodvis stora koncentrationer av flera andra sjöfågelarter som till exempel smålom (*Gavia stellata*), ejder (*Somateria mollissima*), svarthakedopping (*Podiceps auritus*), sillgrissla (*Uria aalge*) och tordmule (*Alca torda*) som både rastar och övervintrar i bukten [Halmstads Ornitologiska förening, 2017-06-27]. Enligt Artdatabankens rödlista 2020 är dessutom smålommen nära hotad och ejdern starkt hotad [SLU Artdatabanken 2020, Rödlistade arter i Sverige].

Vidare skulle ett marint skydd av Laholmsbukten innebära ett permanent förbud mot bottenrålning och exploatering som sandutvinning och vindkraftsetablering förhindras.

Havsnätverket Laholmsbukten
Bo Hansson

Kristin Lundquist
Ordförande
Halmstads Naturskyddsförening

Kerstin Seger
Ordförande
Naturskyddsföreningen i Södra Halland

Pål Abrahamsson
Ordförande
Naturskyddsföreningen Bjäre